

Aan
RvB, Titus Livius, Peter Ploegsma, André Timmermans, Joke
Hoogendonk, Peter Haarms, Paul Dirix, Geert Tillemans

cc
Jan Stalman

Datum
1 mei 2009

Van
KENNISCENTRUM,

Ed Berendsen
T (020) 687 1625
Ed.Berendsen@uwv.nl

P. Rijsburger
T (020) 687 1956
Peter.Rijsburger@uwv.nl

Onderwerp

KM 09/04 WW Raming 2009-I

Puntsgewijze samenvatting van de belangrijkste signalen

- Door de invoering van deeltijd WW neemt de het aantal toekenningen toe in de vergelijking met de februariraming. In 2009 bedraagt het aantal verwachte toekenningen 362.000 (+22.000) en in 2010 492.000 (+3.000). Op basis van de realisaties over de laatste maanden is het afwijzingspercentage verhoogd van 18% naar 22,5%. De prognose van het aantal beslissingen is door het grotere aantal toekenningen en het grotere aantal afwijzingen naar boven bijgesteld. Voor 2009 worden 467.000 (+52.000) beslissingen verwacht en voor 2010 633.000 (+37.000).
- De uitstroomkans wordt verlaagd met 20% (was 10%): zowel voor 2009 als voor 2010. Desondanks is de uitstroomverwachting voor 2009 verhoogd naar 313.000 (+ 2.000). Dit is het gevolg van de hogere instroom door de invoering van deeltijd WW. Voor 2010 wordt de uitstroomprognose daarentegen verlaagd naar 388.000 (-8.000).
- Ultimo 2009 wordt een WW-bestand verwacht van 220.000 (+20.000). In 2010 zal het bestand toenemen tot 324.000 (+ 27.000).
- Verwacht kan worden dat ook in 2011 het aantal beslissingen en het WW-bestand verder zullen toenemen, zij het in een lager tempo.
- Het percentage WW'ers dat uitstroomt wegens het bereiken van de maximale uitstroomduur is in het eerste kwartaal toegenomen tot 34%, een stijging van 6%-punt in één kwartaal. Verwacht wordt dat het percentage voor heel 2009 ook uitkomt op 34% (+4%-punt). Voor 2010 wordt een percentage van 35% (+1%-punt) verwacht. Als gevolg daarvan neemt de doorstroom naar de Bijstand verder toe.
- De onzekerheid blijft groot. Er moet daarom rekening mee gehouden worden dat de vooruitzichten verder verslechteren.

Inleiding

Ten behoeve van de begrotingscyclus en de fonds- en premienota's wordt periodiek een raming gemaakt van de volumeontwikkeling van de sociale zekerheidswetten. Daarin worden de beleidsuitgangspunten, de macro-economische ontwikkeling van het CPB en de realisaties bij de verschillende wetten verwerkt. De beleidsuitgangspunten worden in overleg tussen SZW en UWV vastgesteld. In februari heeft een bijstelling plaatsgevonden van de decemberraming 2008-III¹. De aanleiding was de presentatie van de voorlopige macrocijfers uit het CEP 2009 door het CPB. Daarin werd de groeiverwachting voor de economie voor 2009 en 2010 sterk verlaagd. In verband met de voortdurende onzekerheid over de economische ontwikkeling is besloten om in april een hernieuwde raming te maken. Ten opzichte van de februariraming verschilt deze raming op drie punten. Ten eerste zijn de realisaties tot en met maart 2009 zijn verwerkt. Ten tweede wordt rekening gehouden met nieuw beleid van de overheid: in de WW is de mogelijkheid gecreëerd voor deeltijd WW. Als derde wordt tenslotte een raming opgenomen van de doorstroom naar de Bijstand.

De opbouw van het memo is als volgt. In de hoofdtekst wordt ingegaan op de totaalraming. In de totaalraming komt alles tezamen. In de bijlagen worden de verschillende bouwstenen die voor de ramingen zijn gebruikt nader uiteengezet. Bijlage A bevat het economische beeld, bijlage B gaat in op de relevante beleidselementen die voor de raming van belang zijn, bijlage C gaat in op de wijze waarop de verschillende elementen in de raming zijn verwerkt en bijlage D gaat tenslotte in op de wijze waarop de prognose van de doorstroom naar de Bijstand tot stand komt.

¹ Notitie Raming werkaanbod WW, CEP 2009, 18 februari 2009.

Ramingen

Door de uitzonderlijke economische omstandigheden heerst er grote onzekerheid over de toekomstige ontwikkeling van de WW. Dit uit zich in het feit dat we verwachtingen voor 2009 en 2010 opnieuw substantieel bijstellen: voor de derde keer sinds augustus 2008. Dit keer is de bijstelling echter niet gebaseerd op nieuwe macrocijfers. Uitgangspunt blijft het CEP 2009. De bijstelling is nu vooral het gevolg van de inzichten uit de laatste maanden. Daarnaast zijn er nieuwe wettelijke maatregelen ingevoerd die van invloed zijn op de WW: de invoering van deeltijd WW. In tabel 1 is de nieuwe prognose opgenomen.

Tabel 1 Prognose WW-volumina

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Prognose 2009-I (aantallen x 1000)									
Beslissingen	371,0	306,8	299,4	467	633	648	648	648	648
Afwijzingen	59,9	53,8	57,4	105	141	145	145	145	145
Toekenningen	311,1	253,0	242,1	362	492	503	503	503	503
Beëindigingen	369,8	311,2	262,3	313	388	469	493	503	503
Lopend bestand	250,2	192,6	171,1	220	324	358	368	368	368
Uitkeringsjaren ²	237,4	181,4	149,1	178	259	319	336	340	340
Mutaties (%)									
Beslissingen	-18,0	-17,3	-2,4	55,9	35,5	2,5	0,0	0,0	0,0
Afwijzingen	-21,4	-10,2	6,6	82,2	34,8	2,9	0,0	0,0	0,0
Toekenningen	-17,3	-18,7	-4,3	49,7	35,7	2,3	0,0	0,0	0,0
Beëindigingen	-5,7	-15,9	-15,7	19,4	23,8	21,1	5,0	2,1	0,0
Lopend bestand	-18,6	-23,0	-11,2	28,8	47,2	10,4	2,9	0,0	0,0
Uitkeringsjaren	-14,2	-23,6	-17,8	19,0	46,1	22,9	5,6	0,9	0,0
Prognose februarinotitie (aantallen x 1000)									
Beslissingen	371,0	306,8	299,4	415	597	615	615	615	615
Afwijzingen	59,9	53,8	57,4	75	108	112	112	112	112
Toekenningen	311,1	253,0	242,1	340	489	503	503	503	503
Beëindigingen	369,8	311,2	262,3	311	396	468	492	502	503
Lopend bestand	250,2	192,6	170,8	200	293	327	338	339	339
Uitkeringsjaren	237,4	181,4	148,9	169	241	293	310	314	314

De beslissingen

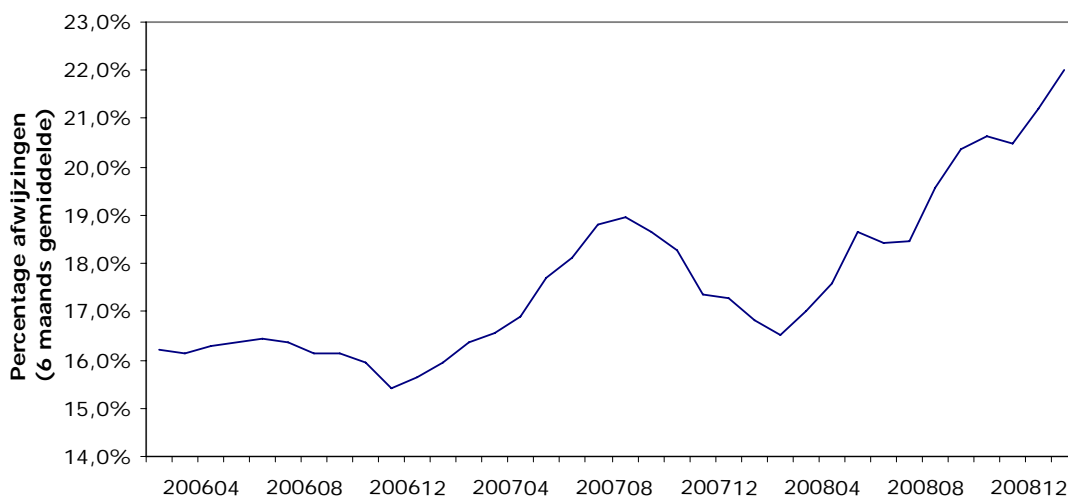
De raming van het aantal beslissingen is verder verhoogd. Voor 2009 worden nu 467.000 beslissingen verwacht (+52.000) en voor 2010 633.000 (+37.000). Deze bijstelling heeft twee oorzaken: de toename van het percentage afwijzingen en de invoering van deeltijd

² Uitkeringsjaren worden berekend als het gemiddelde lopend bestand gecorrigeerd voor parttime effecten. De parttime factor voor 2008 is gehandhaafd op 0,86, en voor 2009 op 0,87. Voor 2010 e.v. is de parttimefactor verhoogd van 0,87 tot 0,90. De prognose kan afwijken van de ramingen in de Fondsnota's. Ze is bedoeld om een vergelijking te kunnen maken met de prognoses van SZW.

WW, waardoor zowel het aantal afwijzingen als het aantal toekenningen naar boven worden bijgesteld.

Afwijzingspercentage: Sinds oktober 2008 zien we een sterke toename van het percentage afwijzingen (figuur 1). Voor deze toename is geen eenduidige verklaring. Verwacht kan worden dat tijdens een hoogconjunctuur het afwijzingspercentage hoger is dan tijdens een laagconjunctuur. De achtergrond daarvan is dat tijdens een hoogconjunctuur het makkelijker is om werk te vinden. Het aantal probleemaanvragen is dan naar verhouding groter. We zien dan ook dat het afwijzingspercentage in de 2007 hoger is dan in 2006³. Medio 2008 was het percentage vergelijkbaar met 2007. In weerwil van de verwachtingen zien we daarentegen vanaf de tweede helft van 2008 geen daling van het afwijzingspercentage. In tegendeel, het percentage stijgt fors. Het percentage nam toe van 18-19% naar 22-23% in het eerste kwartaal van 2009.

Figuur 1. Het afwijzingspercentage, 2006-2009 (6-maands gemiddelde)

Een mogelijke verklaring voor de toename is dat sinds oktober de WW-aanvraag digitaal kan worden ingevoerd. Digitale invoer is makkelijker en daardoor ook drempelverlagend. Het maakt daarnaast de kans foutieve ingaven ook groter. Verwacht kan worden dat bij digitale invoer het percentage afwijzingen zal toenemen. De toename kan ook het gevolg zijn van een veranderde werkwijze bij de uitvoering. Door de sterk toegenomen werkdruk worden eerst de makkelijke aanvragen afgehandeld (meer afwijzingen). Ook wordt er sterker gelet op volledigheid, waardoor de kans op afwijzing stijgt. Een andere mogelijke verklaring kan liggen in het feit dat de wetgeving ingewikkelder geworden is: zie de discussie rond de werktijdverkorting. Een vierde oorzaak kan liggen in een veranderde samenstelling van de aanvragen, bijvoorbeeld doordat meer jongeren een aanvraag indienen. De feitelijke oorzaak is echter onduidelijk. Denkbaar is dat alle genoemde mogelijke oorzaken meespelen. Onderzocht wordt of er meer zicht op de oorzaak van de toename gegeven kan worden. Naar

³ De afwijzingspercentage kent een seizoenseffect. Rond de jaarwisseling is het percentage altijd duidelijk lager.

aanleiding van de ontwikkeling is echter besloten om het afwijzingspercentage te verhogen van 18% naar 22,5%. Dit leidt tot een stijging van het verwachte aantal beslissingen.

Deeltijd WW: De regering heeft besloten om deeltijd WW mogelijk te maken. Hiervoor is een bedrag van maximaal € 375 miljoen gereserveerd. Dit biedt ruimte voor 32.000 werklozen. De regeling zal deels in de plaats komen van "normale WW". Er treedt verdringing op. In welke mate dat zal gebeuren is echter niet bekend. Het ministerie van SZW houdt rekening met een verdringingspercentage van 25%. Als we daarvan uitgaan betekent de invoering van deeltijd WW een verhoging van het aantal toekenningen met 24.000; voor het overgrote deel in 2009. Voor de raming hanteren we daarom een verhoging van het aantal toekenningen met 24.000. De regeling zal er echter ook voor zorgen dat er meer afwijzingen komen (verkeerde aanvragen). Bij gebrek aan nadere informatie gaan we uit van het normale afwijzingspercentage.

Hoewel door de invoering van de deeltijd WW het aantal toekenningen toeneemt, ontwikkelt de instroom zich in het eerste kwartaal van 2009 nog redelijk conform de verwachtingen. De instroom blijft zelfs wat achter bij de eerdere verwachtingen (tabel 2). De onderliggende prognose voor de toekenningen wordt daarom niet aangepast.

Tabel 2 Toekenningen 2009, prognose februari versus realisaties

	Januari	Februari	Maart	Eerste kwartaal
Prognose februari	30.600	33.100	37.300	101.00
Realisatie	33.822	30.959	31.724	96.505

De prognose gaat er echter vanuit dat er ondanks de crisis een seizoenspatroon zichtbaar blijft. Dat betekent dat de instroom komende maanden zal afnemen. Voor het tweede kwartaal worden ongeveer 83.000 toekenningen verwacht. Afgewacht moet worden of het normale seizoenspatroon nog bestaat⁴.

Bovenstaande overwegingen leiden er toe dat de prognose van het verwachte aantal toekenningen voor 2009 wordt verhoogd tot 362.000 (+22.000) en in 2010 tot 492.000 (+3.000). De verhoging is volledig het gevolg van de invoering van deeltijd WW.

Voor de **middellange termijn** vormt het uitgangspunt de middellange termijn raming (MLT) van het CPB. In de jaren 2011-2014 gaat deze uit van een constante groei van het BBP met 1,75%. Ook de andere grootheden kennen bij veronderstelling een constante ontwikkeling. Bij een constante economische groei van 1,75% (ongewijzigd) en een constante stijging van de loonsom met 3,8% (ongewijzigd) is er sprake van een stabiel instroomniveau in de WW.

Met nadruk wijzen we erop dat de raming voor 2011 e.v. geen echte prognose is. Dat geldt voor instroom, uitstroom en bestand. De gebruikte macro economische grootheden zijn middellange termijn gemiddelden.

De uitstroom

De prognose van de uitstroom is bijgesteld. Ook deze bijstelling heeft twee oorzaken. Enerzijds zal er meer uitstroom zijn door de invoering van deeltijd WW. Anderzijds is de

⁴ Zie hiervoor UWV Kwartaalverkenningen 2009-I

uitstroomkans verlaagd onder invloed van de realisaties. Het gevolg hiervan is dat voor de 2009 de uitstroomverwachting verhoogd is naar 313.000 (+2.000). Voor 2010 wordt de uitstroomprognose daarentegen verlaagd naar 388.000 (-8.000).

Verlaging uitstroomkans: In tabel 3 is de uitstroomprognose uit februari afgezet tegen de realisaties. Daaruit blijkt dat de realisaties achterblijven bij de verwachtingen uit februari. De vraag is waardoor dat komt. Er zijn een aantal mogelijke oorzaken:

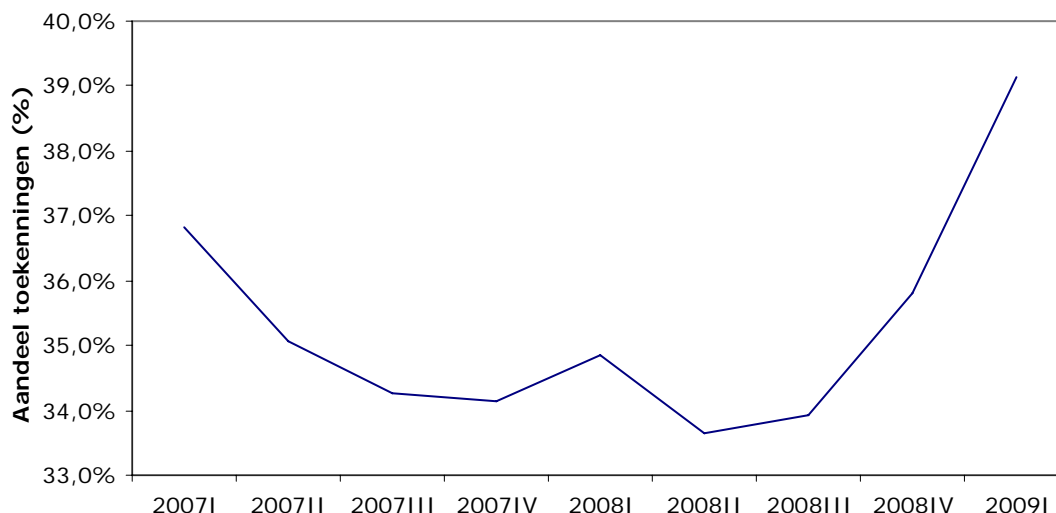
- Het kan het logische gevolg zijn van de plotselinge stijging van de instroom. Het duurt altijd even voor de uitstroom reageert.
- Er kan sprake zijn van een verschuiving in het seizoenspatroon.
- De samenstelling van de instroom verandert.
- De uitstroomkans daalt sterker dan eerder werd verwacht.

Tabel 3 Uitstroom 2009, prognose februari versus realisaties

	Januari	Februari	Maart	Eerste kwartaal
Prognose februari	25.600	25.300	27.000	78.000
Realisatie	22.022	22.651	24.820	69.493

Bij de ontwikkeling van de uitstroom moet er rekening mee gehouden worden dat bij een plotselinge stijging van de instroom het altijd even duurt voordat de uitstroom reageert. Het prognosemodel houdt daar echter rekening mee. Een mogelijke oorzaak kan liggen in het feit dat in tijden van recessie het seizoenspatroon verschuift: minder uitstroom in het begin van het jaar, meer later in het jaar. Het prognosemodel genereert echter een dergelijke verschuiving van het seizoenspatroon, gegeven de prognoseparameters. Het kan echter zijn dat het seizoenspatroon sterker verschuift dan waar het model rekening mee houdt.

Figuur 2. Instroom: aandeel leeftijdscategorie jonger dan 35 jaar, % per kwartaal

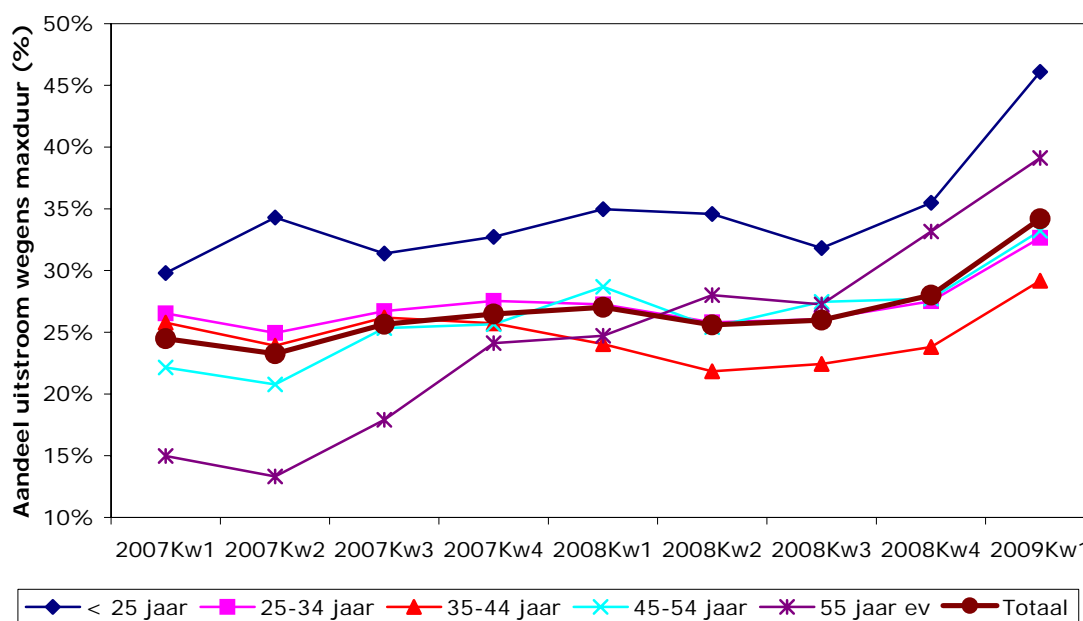
Een derde reden voor het achterblijven van de uitstroom zou de verandering van de samenstelling van de instroom kunnen zijn. In figuur 2 is de ontwikkeling van het aandeel

van de leeftijdsgroep tot 35 jaar weergegeven. Daaruit is op te maken dat het aandeel de laatste maanden sterk stijgt. Het aandeel neemt dus toe. Het recht op WW duurt bij jongeren korter dan bij ouderen. In dat geval zou je dus eerder verwachten dat de uitstroom toeneemt.

Er blijft op dit moment eigenlijk maar een reden over voor het achterblijven van de uitstroom: de uitstroomkans daalt sterker dan in februari werd verwacht. We zien echter nog niet veel verandering in de waargenomen uitstroomkansen (zie bijlage C). Dat is op zich niet zo vreemd omdat deze vanwege technische redenen altijd ongeveer een half jaar achter lopen op de actualiteit. We kunnen daar dus geen conclusies uit trekken.

We kunnen wel naar de reden van uitstroom kijken. Als de uitstroomkans afneemt zal ook het percentage WW'ers dat uitstroomt wegens het bereiken van de maximale uitkeringsduur (maxduur) toenemen. In figuur 3 is de ontwikkeling van het percentage maxduur weergegeven.

Figuur 3. Percentage uitstroom wegens maxduur, % per kwartaal

Uit de grafiek kan opgemaakt worden dat het aandeel vanaf laatste kwartaal van 2008 sterk stijgt. Het percentage neemt toe van ongeveer 26-27% naar 28% in vierde kwartaal en naar 34% in eerste kwartaal van 2009, een stijging van 6%-punt in één kwartaal. Dit is een veel grotere stijging dan waarmee rekening gehouden werd in februari. De verwachting was dat het percentage zou stijgen naar 30% in 2009 en 33% in 2010. Uit de grafiek blijkt dat we het verwachte niveau van 2010 nu al bereikt hebben. Het is denkbaar dat dit vooral het gevolg is van de veranderde samenstelling van de instroom. Uit grafiek 2 blijkt immers dat het aandeel jongeren in de instroom sterk toeneemt. We zien het percentage maxduur echter bij alle leeftijdsgroepen toenemen. Bij de jongste leeftijdsgroep stroomt inmiddels al

bijna helft uit wegens het bereiken van de maximale uitkeringsduur. Dit wijst er op dat door de economische crisis dat uitstroomkans naar werk aanmerkelijk is afgenomen.

Uit de voorafgaande analyse trekken we conclusie dat de uitstroomkans sterker daalt dan werd verwacht. Om deze reden is besloten om de uitstroomkans in 2009 en 2010 te verlagen met 20%⁵ in plaats van 10% (februarioprognose).

De doorstroom naar de Bijstand: In kennismemo 09-02⁶ is een prognose opgenomen van de doorstroom van de WW naar de Bijstand. De bijstelling van de prognose van de WW heeft ook consequenties voor deze raming. Twee elementen spelen daarbij een rol: de omvang van de verwachte uitstroom en het percentage uitstroom wegens maxduur. De omvang van de verwachte uitstroom volgt uit tabel 1. De ontwikkeling van de het percentage maxduur volgt uit de verlaging van de uitstroomkans. Als gevolg van de verlaging van de uitstroomkans neemt het percentage maxduur toe van 27% in 2008 naar 34% in 2009, 35% in 2010 en 37% in 2011. De gevolgen van deze wijzigingen voor de prognose van de doorstroom naar de Bijstand zijn op opgenomen in tabel 4.

Tabel 4 Prognose doorstroom naar de Bijstand⁷

	2007	2008	2009	2010	2011
Prognose 2009-I					
Beëindigde uitkeringen (x 1000)	311,2	262,3	313	388	469
Uitstroom in personen (x 1000)	271,2	232,0	272	333	403
Uitstroom wegens maximale duur (% uitstroom)	25%	27%	34%	35%	37%
Uitstroom wegens maximale duur in personen (x 1000)	67,8	63,0	92	117	149
Doorstroom WW naar Bijstand, personen (x 1000)	14,5	13	20	25	35
Mutatie doorstroom naar Bijstand (%)		-8%	50%	25%	40%
Prognose februari 2009					
Beëindigde uitkeringen (x 1000)	311,2	262,3	311	396	468
Uitstroom in personen (x 1000)	271,2	232,0	270	341	403
Uitstroom wegens maximale duur (% uitstroom)	25%	27%	30%	33%	33%
Uitstroom wegens maximale duur in personen (x 1000)	67,8	63,0	80	111	132
Doorstroom WW naar Bijstand, personen (x 1000)	14,5	13	17	24	29
Mutatie doorstroom naar Bijstand (%)		-8%	28%	39%	18%

De doorstroom naar de Bijstand stijgt tot circa 35.000 (+6.000) in 2011. Ook na 2011 zal de doorstroom nog verder stijgen. Het merendeel van de werklozen, die uitstromen wegens bereiken van de maximale uitkeringsduur, stroomt echter niet door naar de Bijstand: 92.000 mensen (bijna 80%) volgen in 2010 een andere route. Ze hebben ofwel alsnog snel werk gevonden, ofwel ze hebben andere uitkering⁸, ofwel ze komen niet in aanmerking voor een Bijstanduitkering. In het laatste geval gaan ze behoren tot de niet uitkeringsgerechtigden

⁵ De waarde van 20% volgt uit een simulatie van de uitstroom in de eerste drie maanden.

⁶ Kennismemo 09-02 verwachting doorstroom WW WWB, maart 2009.

⁷ In de prognose is nog geen rekening gehouden met de gevolgen van de Wet Investeren in Jongeren (WIJ).

⁸ Voorbeelden zijn de Bijstand, IOW voor oudere werklozen, een arbeidsongeschiktheidsuitkering.

werkzoekenden (NUG). Hoe de groepen verdeeld zijn weten we niet. De verwachting is dat vooral de groep niet uitkeringsgerechtigden sterk in omvang zal toenemen. Nadere analyse moet hierover echter meer duidelijk in geven.

Het WW-bestand

Door de verhoging van de instroomprognose in 2009 en de verlaging van de uitstroomkans wordt de prognose van het bestand ultimo jaar verhoogd naar 220.000 (+20.000) in 2009 en naar 324.000 (+27.000) in 2010. Ook na 2010 blijft het bestand stijgen. Bij een gemiddelde economische groei van 1,75% neemt het WW-bestand in 2011 toe tot 358.000 (+31.000).

De prognose van het aantal uitkeringsjaren wordt ook verhoogd. Verwacht wordt dat het aantal uitkeringsjaren in 2009 stijgt naar 178.000 (+9.000). In 2010 stijgt het aantal uitkeringsjaren naar 259.000 (+18.000).

De opwaartse bijstelling van het lopend bestand heeft consequenties voor het aantal werklozen met een bepaalde duur. Deze aantallen zijn van belang in kader van de begeleiding naar werk. In tabel 5 zijn de verwachte aantallen voor een WW-duur van 6, 9, 12 en 18 maanden weergegeven.

Tabel 5 Aantal WW'ers dat een bepaalde WW-duur bereikt⁹, aantallen per jaar

Jaar	6 maanden	9 maanden	12 maanden	18 maanden
2008	86.876	59.827	45.491	31.668
2009	121.507	79.122	53.562	25.254
2010	197.498	138.349	97.171	47.589
2011	229.155	177.420	137.627	78.713

⁹ Het betreft het aantal WW'ers dat in een kalenderjaar de grens van 6, 9, 12 of 18 maanden WW-duur passeert.

Bijlage A: Het economische beeld

De prognoses van de volumina zijn mede gebaseerd op de economische ontwikkeling. De economische ontwikkeling beïnvloedt de verzekerde populatie en de ontwikkeling van de werkloosheid. De belangrijkste economische grootheden die de grondslag vormen voor de verschillende basisprojecties zijn opgenomen in tabel A.1.

Met nadruk wijzen we erop dat de prognose voor 2011-2013 geen echte prognose is. De gebruikte macro economische grootheden zijn middellange termijn gemiddelden. De nieuwe prognoses voor 2009 en 2010 zijn afkomstig uit het Centraal Economisch Plan 2009 (CEP) van het CPB¹⁰.

Tabel A.1 Uitgangspunten economische ontwikkeling voor de periode 2007 – 2014 (jaarlijkse groei in procenten)

Grootheden	2007	2008	2009		2010		2011-2014
			<i>vorige</i>	Nieuw	<i>vorige</i>	nieuw	
Bruto binnenlands product	3,5	2,0	-0,75	-3,5	1,0	-0,25	1,75
Inflatie	1,6	2,5	1,5	1,0	1,0	1,0	1,0
Loonsom, marktsector	3,4	4,25	3,75	4,0	2,25	3,0	3,0
Werkgelegenheid (arbeidsjaren)	2,6	1,6	-0,75	-2,25	-3,0	-6,0	
Werkgelegenheid (personen)	2,6	2,1	0,0	-1,0	-2,0	-3,75	
Werkloze beroepsbevolking (x1000)	344	304	350	420	495	675	

Bron: CPB, CEP 2009, maart 2009. De CPB ramingen lopen tot en met 2010. Voor de loonsom is in de periode 2011-2014 uitgegaan van een vergelijkbare ontwikkeling als in 2010.

Nederlandse economie krimpt in 2009 en 2010

Het CPB verwacht dat de economie in 2009 als gevolg van de kredietcrisis met 3,5% krimpt. Een dergelijke afname is sinds de Tweede Wereldoorlog niet eerder voorgekomen. Voor 2010 verwacht het CPB een geringe krimp van het BBP, namelijk met 0,25%. De sterke teruggang in 2009 is grotendeels het gevolg van het instorten van de wereldhandel, waardoor de Nederlandse uitvoer sterk afneemt. De ongunstige economische vooruitzichten werken ook door in de investeringen die zowel in 2009 als 2010 met meer dan 10% dalen. De consumptie blijft voor beide jaren wel redelijk stabiel. De onzekerheid over de ontwikkelingen blijft groot, wat ook tot uiting komt in snel op elkaar volgende flinke aanpassingen in de prognoses.

Minder werkgelegenheid, meer werkloosheid

De werkgelegenheidsgroei eindigt in 2009. Door de ongunstige economische ontwikkeling daalt de werkgelegenheid in de marktsector naar verwachting fors (zie tabel A.1). Deze daling treedt het sterkst op in de industrie. Het CPB verwacht dat de werkloosheid sterk zal stijgen tot 8,75% van de beroepsbevolking in 2010. Het zullen vooral jongeren, laagopgeleiden en allochtonen zijn die het eerst te maken krijgen met de economische neergang. Daar staat tegenover dat vrouwen en hoogopgeleiden die werken in de minder conjunctuurgevoelige bedrijfstakken als zorg (en in mindere mate de overheid en het onderwijs) relatief minder zwaar getroffen zullen worden.

¹⁰ CPB, Centraal Economisch Plan 2009, maart 2009

Conclusie: Het CPB heeft de groeiverwachtingen verder naar beneden bijgesteld ten opzichte van de vorige prognose in december 2008. Voor 2009 en 2010 wordt een krimpende economie verwacht. De economische vooruitzichten voor Nederland zijn in deze beide jaren duidelijk verslechterd. Door de turbulenties op de financiële markten, de wereldhandel en de schommelende olieprijs zijn de onzekerheden groter dan ooit.

Bijlage B: Relevante beleidsontwikkelingen

De WW-ramingen zijn gebaseerd op de instroomcohorten van 2008. Daarin worden de economische ontwikkeling en de gevolgen van beleidsontwikkelingen verwerkt. In dit hoofdstuk wordt een analyse gemaakt van de belangrijkste beleidsontwikkelingen die van invloed zijn op de ontwikkeling van de WW. De relevante beleidsontwikkelingen en de economische ontwikkeling worden in Bijlage C gecombineerd tot een prognose.

B1. Veranderingen bij de WW

Ook bij de WW zijn de afgelopen jaren belangrijke stelselwijzigingen doorgevoerd. Het betreffen de wijziging van de wekeneis, de verkorting van de WW-duur, de beperking van de toets verwijtbare werkloosheid en de doorbetaling WW bij ziekte. De effecten van deze wijzigingen zijn inmiddels in de realisaties verwerkt. Nieuw is de wet "vergroting kans op werk voor langdurig werklozen" en de invoering van deeltijd WW.

Vergroting kans op werk voor langdurige werklozen

De wet "vergroting kans op werk voor langdurig werklozen" bestaat uit een drietal onderdelen:

- Aanpassing van de richtlijn passende arbeid; invoeringsdatum 1/7/2008.
- Inkomstenverrekening in plaats van de huidige systematiek van urenverrekening; invoeringsdatum 1/7/2009.
- Actieve bemiddeling naar werk door middel van een werkaanbod; invoeringsdatum 1/7/2009.

De verwachte volume-effecten uit de uitvoeringstoets zijn niet voor alle onderdelen aangegeven. Van de drie effecten is alleen inkomstenverrekening duidelijk gekwantificeerd. Verwacht wordt dat door de overgang naar een systematiek van inkomstenverrekening het WW-bestand zal toenemen omdat de werklozen met inkomstenverrekening later zullen uitstromen dan nu het geval is. Hoewel er in 2009 al rekening gehouden moet worden met een kleine toename van het bestand, waarvoor extra activiteiten moeten worden uitgevoerd, is het daarnaast zo dat de effecten van de inkomstenverrekening pas in de loop van 2010 echt merkbaar zullen worden. Daarnaast beïnvloedt de economische crisis het mogelijke effect van deze maatregel sterk. Om deze redenen wordt het wetsvoorstel niet meegenomen in deze prognose. Het is nog niet duidelijk wanneer de effecten wel meegenomen worden.

Invoering deeltijd WW

De regering heeft besloten om deeltijd WW mogelijk te maken. Hiervoor is een bedrag van maximaal € 375 miljoen gereserveerd. Dat betekent dat er ruimte is voor 32.000 werklozen. De regeling zal deels in de plaats komen van "normale WW". Er treedt wel een zekere mate van verdringing op. In welke mate dat zal gebeuren is echter niet bekend. Het ministerie van SZW houdt rekening met een verdringingspercentage van 25%. Als we daarvan uitgaan betekent de invoering van deeltijd WW 24.000 extra toekenningen; voor overgrote deel in 2009. Voor de raming hanteren we daarom een verhoging van het aantal toekenningen met 24.000. De regeling zal er echter ook voor zorgen dat er meer afwijzingen komen (verkeerde aanvragen). Bij gebrek aan nadere informatie gaan we uit van het normale afwijzingspercentage. We weten niet hoelang mensen gebruik zullen maken van de regeling. Voorlopig gaan we er van uit dat het uitstroomp patroon van toepassing is.

Invoering van deeltijd WW leidt tot 24.000 extra toekenningen.
--

Overige beleidselementen:

- SER-advies over de kring van verzekerden. Het is niet meegenomen in de ramingen.
- IOW. Heeft geen consequenties voor de WW-ramingen.
- Wijziging Maatregelenbesluit UWV. Deze wordt niet meegenomen in de volumeramingen.
- Premiekortingen oudere werknemers. De eventuele gevolgen hiervan worden niet meegenomen in de volumeramingen. De verwachte effecten zijn bovendien zeer gering.
- Brugbanen (LKS): heeft als doel om d.m.v. loonkostensubsidie nieuwe banen te creëren voor uitkeringsgerechtigden aan de onderkant van de arbeidsmarkt. De eventuele gevolgen hiervan zijn niet meegenomen in de volumeramingen.
- Voorgenomen beleid (vereenvoudigingvoorstellen) zijn niet meegenomen in de ramingen, bijvoorbeeld de verlenging van de doorbetaling WW bij ziekte tot 104 weken. Dit gebeurt immers eerst nadat deze voorstellen zijn aangenomen.

De overige beleidselementen zijn niet relevant of momenteel nog in bespreking dan wel niet kwantificeerbaar en worden daarom niet meegenomen in de raming.

B2. Ontwikkelingen binnen andere wetten die van invloed kunnen zijn

Binnen de arbeidsongeschiktheidswetten (WAO, WIA) hebben de afgelopen jaren omvangrijke wijzigingen plaats gehad die consequenties hebben gehad voor de WW: afschaffing WAO, invoering WIA, verlenging ziekteperiode (VLZ), aanscherping van het schattingsbesluit en herbeoordeling arbeidsongeschikten in de WAO (aSB). De effecten van de wijzigingen zijn inmiddels verwerkt in de realisaties.

Wet Investering Jongeren (WIJ)

Jongeren onder de 27 jaar die bij de gemeente aankloppen voor een bijstandsuitkering, krijgen een baan, een opleiding, of een combinatie van beide aangeboden. Accepteren ze het werk, dan ontvangen ze salaris van de werkgever. Bij acceptatie van het leeraanbod krijgen de jongeren waar nodig een inkomen dat even hoog is als de bijstandsuitkering; jongeren van 21 of 22 krijgen een lagere uitkering afgeleid van het wettelijke minimumjeugdloon dat geldt voor deze groep.

Deze wet kan consequenties hebben voor de doorstroom van jongere WW'ers (jonger dan 27 jaar) naar de Bijstand. In de huidige raming van de doorstroom naar de Bijstand is daarmee nog geen rekening gehouden

Met uitzondering van het wetsvoorstel WIJ zijn er geen wijzigingen in andere sociale zekerheidswetten die van invloed zijn op de actuele en toekomstige ontwikkeling bij de WW.

Bijlage C: Van beleid naar raming

Op basis van de reeks gerealiseerde instroomcohorten t/m 2008 en de CPB-cijfers is een raming gemaakt van het aantal beslissingen, uitgesplitst naar afwijzingen en toekenningen. Dit betreft de primaire raming van de het aantal beslissingen, d.w.z. zonder de effect van gewijzigd beleid. De uitkomsten daarvan zijn opgenomen in tabel C.1.

Tabel C.1 Primaire schatting beslissingen, cohorten 2007-2014 (%)

	2007	2008	2009	2010	2011-2014
Raming 2009-I					
Basisvariant					
Afwijzingen	-13,5	26,2	59,5	45,2	0,0
Toekenningen	-14,0	2,1	34,0	45,0	0,0
Raming februari					
Afwijzingen	-13,5	12,1	34,0	45,0	0,0
Toekenningen	-14,0	2,1	34,0	45,0	0,0

Uit de tabel blijkt dat onder invloed van de krimpende economie de voor 2008 verwachte afname is omgeslagen in een stijging. Met name bij de afwijzingen is de omslag groot. In vergelijking met de raming in februari is alleen de raming van het aantal afwijzingen verhoogd voor 2008 en 2009.

Voor de periode na 2010 wordt uitgegaan van de gemiddelde economische groei uit de middellange termijnraming van het CPB. Op het gemiddelde groeipad (bbp=1,75%) is er geen toe- of afname van het aantal beslissingen uit hoofde van de economische ontwikkeling. De acceleratie van de groei van instroomcohorten in 2009 en 2010 betekent echter dat voor 2011 eerder rekening gehouden moet worden met verdere groei dan met een stabilisatie.

In primaire schatting zijn nog niet de effecten van de beleidswijzigingen opgenomen. Onder invloed van de beleidswijzigingen ontstaan bijgestelde mutatiepercentages (tabel C.2). De bijgestelde mutatiepercentages zijn de basis voor de uiteindelijke prognose.

Tabel C.2 Schatting aanvragen inclusief beleid, cohorten 2007-2014 (%)

	2007	2008	2009	2010	2011-2013
Raming 2009-I					
Basisvariant					
Afwijzingen	-13,4	26,2	73,3	33,1	0,0
Toekenningen	-14,3	2,1	45,6	32,9	0,0
Raming februari					
Afwijzingen	-13,4	12,1	32,9	45,4	0,0
Toekenningen	-14,3	2,9	33,3	45,1	0,0

In vergelijking met tabel C.1 blijkt dat in 2009 het aantal toekenningen sterk toeneemt door de invoering van deeltijd WW. Daarbij moet echter opgemerkt worden dat de maatregel pas ingaat op 1 april van 2009. Dat betekent cijfermatig dat niet wordt uitgegaan van 24.000 extra toekenningen in 2009 maar van 36.000. Omdat het eerste kwartaal van 2009 wordt

overschreven door de realisaties werkt het modelmatig zo dat 24.000 toekenningen overblijven voor de periode vanaf april.

Niet alle beleidswijzigingen hebben invloed op de instroom. De maatregelen die leiden tot een duurverkortening (afschaffing vervolgitkering, duurverkortening in het kader van WWS) zijn gemodelleerd via de uitkeringsduur en dus via de uitstroomkansen. Daarnaast hebben de veranderde economische omstandigheden ook invloed op de uitstroomkansen. In tabel C.3 is de ontwikkeling van de uitstroomkans weergegeven. Uit de tabel blijkt dat er nog weinig te merken is van de conjuncturele omslag. Dat is op zich niet zo vreemd. Uit technische overwegingen wordt de uitstroom van de laatste zes maanden niet meegenomen¹¹. De uitstroomkans op meetmoment maart 2009 geeft dus eigenlijk de situatie van september 2008 weer. We kunnen uit de tabel daarom geen conclusies trekken over de huidige en toekomstige uitstroomkansen.

Tabel C.3 Ontwikkeling cumulatieve uitstroomkansen over het eerste WW-jaar¹²

meetmoment	3 maanden	6 maanden	9 maanden	12 maanden
200712	37%	59%	72%	78%
200805	33%	59%	71%	78%
200809	33%	60%	71%	78%
200812	38%	62%	72%	78%
200903	37%	62%	72%	78%

We constateren dat de uitstroom duidelijk achterblijft bij de verwachtingen (zie tabel 3, pagina 6). Ook constateren we dat het percentage uitstroom wegens het bereiken van de maximale uitkeringsduur de laatste zes maanden sterk stijgt: van 27% naar 34% in het eerste kwartaal van 2009. Op basis hiervan verlagen we de uitstroomkansen voor 2009 met 20% (was 10%). Voor 2010 worden de uitstroomkansen nog een keer verder verlaagd met 20% (was 10%). In de jaren na 2010 blijft de uitstroomkans gehandhaafd op het niveau van 2010.

Het gevolg van de verlaging van de uitstroomkans is dat het percentage WW'ers dat uitstroomt wegens het bereiken van de maximale duur oploopt. Tabel C.4 geeft dit weer.

Tabel C.4 Verwachte ontwikkeling verdeling uitstroom naar reden uitstroom

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Uitstroom naar werk	52%	51%	51%	49%	47%	46%	46%
Uitstroom wegens maxduur	27%	34%	35%	37%	39%	40%	40%
Uitstroom wegens overige redenen	21%	15%	14%	15%	15%	14%	14%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

¹¹ Niet alle beëindigingen van een instroomcohort worden op hetzelfde moment in het administratiesysteem geregistreerd ook al hebben ze betrekking op dezelfde kalendermaand. Er zijn net als bij de instroom transactie-effecten. Het duurt een aantal maanden voor alle beëindigingen binnen zijn.

¹² Weergegeven is de cumulatieve uitstroom over het eerste jaar, gemiddeld over alle leeftijd- en geslachts categorieën. In maart 2009 is van een gegeven instroom na drie maanden 37% uitgestroomd, na 6 maanden 62%, enz.

Bijlage D: De doorstroom naar de Bijstand

In UKV 2008-II is een analyse opgenomen van de doorstroom naar de Bijstand in 2007. In tabel D.1 is weergegeven welke WW'ers doorstromen. De tabel geeft aan dat in 2007 14.500 mensen vanuit de WW doorgestroomd zijn naar de Bijstand, het overgrote deel wegens het bereiken van de maximale uitkeringsduur. De doorstroom is echter maar een klein deel van de uitstroom. Uiteindelijk stroomt 5% door naar de Bijstand. Dat percentage is de laatste jaren redelijk stabiel. Of dat zo blijft is onzeker. Het is denkbaar dat het percentage gaat stijgen in onder invloed van de conjunctuur. In verleden was het percentage hoger. Het probleem is echter dat er zoveel veranderd is, zowel bij de WW als bij de Bijstand, dat het niet goed mogelijk is om in te schatten hoe het nu zal gaan. We zijn bezig met een nadere analyse. Voorlopig gaan we er echter vanuit dat het percentage 5% blijft.

Tabel D.1 Doorstroom van WW naar Bijstand naar reden uitstroom WW (2007)¹³

	Uitstroom uit WW		Doorstroom naar Bijstand		
	Aantal* (mensen, per reden uitstroom)	Aandeel (per reden uitstroom)	Aantal** mensen	Aandeel (per reden uitstroom)	Doorstroom- percentage
Reden uitstroom WW					
werkhervatting	138.200	51%	560	4%	0%
ZW-/ WAO-uitk.	26.500	10%	520	4%	2%
maximum duur uitk.	72.000	26%	12.730	88%	17%
maatregel	300	0%	30	0%	8%
niet beschikbaar	4.000	1%	40	0%	1%
geen werkbriefje	12.700	5%	370	3%	3%
Overig	13.800	5%	130	1%	1%
onbekend	4.400	2%	120	1%	2%
Totaal	271.900	100%	14.500	100%	5%

*) Ten miste één maal de WW uitgestroomd in 2007. Afgerond op honderdtallen.

***) Voorlopige cijfers, Cursief gedrukt: aantallen zijn geraamd

Uit de tabel blijkt ook dat de doorstroom naar de Bijstand vrijwel volledig bestaat uit mensen die de WW uitstromen wegens het bereiken van de maximale WW-duur. Factoren die de doorstroom bepalen zijn dus voor een belangrijk deel dezelfde factoren die ook het bereiken van de maximale WW-duur bepalen.

Bepalend voor het bereiken van de maximale WW-duur zijn de volgende factoren:

- De omvang van de WW-instroom. Als er meer mensen werkloos worden zullen onder gelijke omstandigheden ook meer mensen de maximale WW-duur bereiken.
- De conjunctuur. De conjunctuur bepaalt enerzijds de omvang van de WW-instroom en anderzijds de WW-duur. In slechte economische omstandigheden neemt de instroom toe. Daarnaast neemt ook de WW-duur toe omdat het meer tijd kost om een baan te vinden. Het aandeel van mensen waarbij dat niet lukt neemt dan ook toe. In goede economische omstandigheden gebeurt het tegenovergestelde.
- Wetswijzigingen. Verschillende wetswijzigingen hebben er de afgelopen jaren voor gezorgd dat de maximale uitkeringsduur sterk is ingekort¹⁴. Als gevolg daarvan is het

¹³ Bron: UWV Kwartaalverkenning 2008-II

percentage WW'ers, dat uitstroomt wegens het bereiken van de maximale uitkeringsduur, gestegen van 9% in 2003 tot 27% (zie tabel D.2).

Tabel D.2 Ontwikkeling percentage uitstroom uit de WW wegens maxduur

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Uitstroom wegens werk	52%	54%	55%	54%	52%	52%
Uitstroom wegens maxduur	9%	12%	18%	21%	25%	27%
Uitstroom wegens overige redenen	39%	34%	28%	25%	23%	21%
<i>Toename aandeel maxduur</i>	<i>-7%</i>	<i>26%</i>	<i>47%</i>	<i>19%</i>	<i>19%</i>	<i>7%</i>

Bron: UWV.

Om een prognose te kunnen maken moet dus een uitspraak gedaan worden over de omvang van de in- en uitstroom in de WW, rekening houdend met de conjunctuur, en over het percentage WW'ers dat uitstroomt wegens het bereiken van de maximale WW-duur. Voor de omvang van de in- en uitstroom in de WW kan gebruik gemaakt worden van de actuele WW-ramingen. Deze zijn opgenomen in tabel 1. De prognose gaat uit van een verwachte daling van de uitstroomkans met 20% in 2009 en 20% in 2010. Daarna blijft de uitstroomkans constant. Daaruit volgt dat het aantal mensen dat uitstroomt wegens maxduur stijgt tot 34% in 2009, 35% in 2010 en 37% in 2011 (zie tabel C.4).

Gegeven een prognose van de uitstroom en de uitspraak over het percentage uitstroom wegens maxduur kan een uitspraak gedaan worden over de uitstroom wegens het bereiken van de maximale uitkeringsduur. Om een prognose te maken van de doorstroom moet echter nog een element worden toegevoegd. Bij de doorstroom naar de Bijstand gaat het om personen, de prognose in tabel 1 betreft echter uitkeringen. De uitstroombprognose moet daarom worden vertaald naar een prognose van personen. In tabel D.3 is de verhouding weergegeven tussen de uitstroom in uitkeringen en de uitstroom in personen voor de periode 2003 – 2008. Uit tabel blijkt dat de verhouding uitkeringen / personen tussen 0,85 en 0,88 ligt. De verhouding schommelt met de conjunctuur. In een laagconjunctuur ligt de waarde lager dan in een hoogconjunctuur. Om rekening te houden met de huidige conjuncturele situatie houden we daarom voor 2009 als waarde 0,87 aan en voor 2010 0,86.

Tabel D.3 Verhouding uitkeringen versus personen voor de WW-uitstroom

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Beeïndigde uitkeringen	342.548	383.640	407.098	370.986	311.156	262.776
Uitstroom in personen	292.871	325.930	346.252	321.029	271.177	232.011
Verhouding	0,855	0,850	0,851	0,865	0,872	0,883

Bron: UWV.

Met behulp van de uitstroombprognose, de prognose van het percentage uitstroom wegens maxduur en de verhouding uitkeringen/personen kan een prognose gemaakt worden van het

¹⁴ Eind 2003 is de vervolguutkering afgeschaft. Vervolgens is eind 2006 is het feitelijke arbeidsverleden ingevoerd, de kortdurende uitkering afgeschaft en vervangen door een in duur gehalveerde loongerelateerde uitkering. Verder is eind 2006 de duur van de loongerelateerde uitkering verkort tot 38 maanden.

aantal personen dat uitstroomt wegens het bereiken van de maximale uitkeringsduur. Onder de veronderstelling, dat het aandeel dat doorstroomt naar de Bijstand stabiel is, kan een prognose gemaakt worden van de doorstroom, uitgaande van het aantal personen in de 2007 (tabel D.1). In de prognose is nog geen rekening gehouden met de gevolgen van de Wet Investeren in Jongeren (WIJ).

Overzicht KENNISMEMO'S

2005

- 05/01 Eigen risicodragers WAO/WIA
- 05/02 RWI rapport "de weg terug: van arbeidsongeschiktheid naar werk
- 05/03 Reintegratiemarkt en UWV in vogelvlucht
- 05/04 Doorstroom van WW naar WWB per regio
- 05/05 Stelselherzieningen in WW sinds 2003 [artikel in W&I]
- 05/06 WW kwartaalramingen 2005 IV
- 05/07 AO Kwartaalramingen 2005 IV

2006

- 06/01 ZW Kwartaalramingen 2005 IV
- 06/02 Werkloosheid in de regio Haaglanden
- 06/03 Ontwikkelingen bij WAJONG
- 06/04 Vraaggericht re-integreren en arbeidsmarktprognoses [artikel in W&I]
- 06/05 Startnotitie WAJONG
- 06/06 WW Kwartaalramingen 2006 I
- 06/07 AO Kwartaalramingen 2006 I
- 06/08 Dossierstudie WIA 80-100
- 06/09 WIA Kwartaalramingen 2006 I
- 06/10 ZW Kwartaalramingen 2006 I

- 06/11 Vaststelling en evaluatie van effectiviteit van reïntegratiemaatregelen voor WW cliënten
- 06/12 Eerste verkenningen WIA
- 06/13 Steekproeftrekking onderzoek zittend bestand WW
- 06/14 Uitstroomkansen in WIA
- 06/15 Klantontwikkelingen UWV
- 06/16 Herbeoordeling van werkende WAO'ers
- 06/17 Re-integratie na herbeoordeling [artikel in het blad **re-integratie**]
- 06/18 Instroom in WW na ontslag van werknemers met Wiw- of ID-baan
- 06/19 WW Kwartaalramingen 2006 II
- 06/20 AO Kwartaalramingen 2006 II

- 06/21 ZW Kwartaalramingen 2006 II
- 06/22 De oudere werknemer [artikel W&I]
- 06/23 Klachten; stand van zaken en benchmark met andere publieke instellingen
- 06/24 Witte fraude bij jongeren
- 06/25 Langdurige werkloosheid [artikel in W&I]
- 06/26 Duurzaamheid plaatsingen [artikel in W&I]
- 06/27 Startnotitie vangnet ZW
- 06/28 Zittend Bestand WW: Indicaties voor re-integratiekansen en handhavingsrisico's
- 06/29 Ontwikkelingen bij gemeenten na invoering van de WWB
- 06/30 Een jaar WIA; de balans [artikel in ESB]

2007

- 07/01 Doorstroom van WW naar bijstand (WWB), 2003-2010
- 07/02 Indicatieve quick scan participatiepotentieel UWV klanten
- 07/03 Tussenrapportage dossieronderzoek Wajong
- 07/04 WIA monitor WGA; eerste meting
- 07/05 Geactualiseerde raming re-integratiepotentieel UWV klanten
- 07/06 Voorjaarsraming WW
- 07/07 Voorjaarsraming AO
- 07/08 Voorjaarsraming ZW
- 07/09 De groep 35-min in kaart gebracht
- 07/10 Over slaagpercentages en re-integratiedoelstellingen; schattingen en overwegingen

- 07/11 WIA monitor vangnet; eerste meting
07/12 Stand van zaken onderzoek Zittend Bestand WW
07/13 Zie 08/02
07/14 ZW Raming 2007-II
07/15 AO Raming 2007-II
07/16 WW Raming 2007-II
07/17 Effectiviteit re-integratie AG cliënten
07/18 Samenvatting dossieronderzoek Wajong
07/19 Raming ZW 2007-III
- 07/20 Klachten WIA klanten
07/21 Raming AO 2007-III
07/22 Raming WW 2007-III
- 2008**
- 08/01 Vangnet werkprogramma
08/02 Resultaten onderzoek zittend bestand WW
08/03 Overzicht beroepen WW'ers versus vacatures
08/04 Geactualiseerde raming re-integratiepotentieel voorjaar 2008
08/05 Raming AO 2008-I
08/06 Raming ZW 2008-I
08/07 Raming WW 2008-I
08/08 Kwantitatieve overwegingen bij de nieuwe Wajong
08/09a Model klantgerichtheid UWV
08/09b Model klantgerichtheid UWV, detailanalyse
- 08/10 Raming AO 2008-II
08/11 Raming ZW 2008-II
08/12 Raming WW 2008-II
08/13 Doorstroom van WW naar WWB 2006-2008
08/14 Werkprogramma Pilot Voorspellers voor Werkhervatting
08/15 Ontwikkeling werkaanbod 2009 bij tegenvallende economische ontwikkeling, versie II
08/16 Arbeidsparticipatie, een onderzoek naar Europese systemen en praktijken
08/17 Zachte factoren en werkherhvatting
08/18 Aan het werk met functionele beperkingen.
08/19 TNO subsidieonderzoek overige flexwerkers
08/20 Raming ZW 2008-III
08/21 Raming AO 2008-III
08/22 Raming WW 2008-III
- 2009**
- 09/01 Prikkelwerking in de sociale zekerheid, een vergelijking tussen de WW en de WWB
09/01 Prognose doorstroom van de WW naar de Bijstand
09/03 Raming ZW 2009-I
09/04 Raming WW 2009-I
09/05 Raming AO 2009-I